

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การดำเนินการวิจัยการพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮโรว์ ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ใช้รูปแบบการวิจัยแบบกึ่งทดลอง ผู้วิจัยได้สรุปผลและข้อเสนอแนะ ดังนี้

1. สรุปผลการวิจัย
2. อภิปรายผลการวิจัย
3. ข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผล

การวิจัยการพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮโรว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนนาสนาศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 สรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮโรว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ให้มีประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.19/86.88

5.1.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮโรว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียน คิดเป็นร้อยละ 86.88 สูงกว่าเกณฑ์ร้อยละ 80 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.1.3 ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮโรว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.71

5.1.4 นักเรียนมีความพึงพอใจต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ ตามแนวคิดของแฮโรว์ อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.08)

5.2 อภิปรายผล

การวิจัยการพัฒนาทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮโรว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนวาศนาศึกษา ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560 ขออภิปรายผลการวิจัยดังนี้

5.2.1 พัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮโรว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ได้ค่าประสิทธิภาพ เท่ากับ 87.19/86.88 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะนาฏศิลป์ตามแนวคิดของแฮโรว์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ได้สร้างถูกต้องตามหลักการ จัดกิจกรรมตามลำดับขั้นตอนของแนวคิดทฤษฎี ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ ฝึกปฏิบัติ และสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง ศิลป์ ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้ได้คำนึงและยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันเป็นอย่างดี นักเรียนที่เก่งและปฏิบัติได้เร็วสามารถแนะนำเพื่อนๆ ที่ปฏิบัติได้ช้าตามหลักเพื่อนช่วยเพื่อน และทุกคนมีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทุกขั้นตอน นอกจากนี้บรรยากาศในชั้นเรียนยังส่งเสริมต่อการกระตุ้นความสนใจ ทำให้ผู้เรียนมีความกระตือรือร้นต่อการเรียนมากขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดารัตน์ บัวบุญ (2555, น. 84) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่า ประสิทธิภาพของแผนการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะปฏิบัติเรื่อง รำวงมาตรฐาน กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีประสิทธิภาพ 87.08/82.58

5.2.2 ผลสัมฤทธิ์ทางการทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของแฮโรว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 หลังเรียน เท่ากับ 86.88 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ เป็นผลเนื่องจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะนาฏศิลป์ตามแนวคิดของแฮโรว์ ที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ช่วยให้นักเรียนเกิดความรู้ มีทักษะและเจตคติที่ดี นักเรียนกล้าคิด และแสดงออกอย่างมั่นใจ ได้ฝึกปฏิบัติด้วยตนเอง ทำให้รู้สึกภาคภูมิใจและรู้จักยอมรับผู้อื่น มีความกระตือรือร้นที่จะเรียน การฝึกปฏิบัติกิจกรรม ช่วยให้ครูและนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกัน ทำให้เกิดความคุ้นเคยและเป็นกันเองมากยิ่งขึ้น เป็นผลมาจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ ที่ช่วยกระตุ้นและส่งเสริมให้นักเรียนเรียนรู้ได้ดีขึ้น จนเกิดเป็นความรู้และทักษะที่คงทน ส่งผลให้นักเรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ ก้องเกียรติ ใจเย็น (2558, น. 102-105) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ไทย สร้างสรรค์ เรื่อง รำขุ่นกลางทรงเครื่อง สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 พบว่า มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนเรียนเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 45.02 และหลังเรียนเฉลี่ยร้อยละ 85.04 ซึ่งคะแนนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

5.2.3 ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ โดยใช้กิจกรรมการเรียนรู้ตามแนวคิดของ แอโรว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับดีมาก คิดเป็นร้อยละ 88.71 ทั้งนี้อาจเป็นผล เนื่องจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนาทักษะนาฏศิลป์ตามแนวคิด ของแอโรว์ ทำให้นักเรียนมีคุณสมบัติเป็นผู้สืบทอด มีความสามารถในการคิดและปฏิบัติที่ถูกต้องตาม หลักการขั้นตอน มีความเข้าใจและทักษะที่ลุ่มลึกยั่งยืนและสามารถปฏิบัติได้ จนเป็นพฤติกรรมติดตัว คงทน สามารถนำไปบูรณาการเชื่อมโยงกับประสบการณ์ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ได้เรียนรู้ตามสภาพจริง มีหลักฐานการวัดประเมินผลการเรียนรู้ โดยเน้นการวัดพฤติกรรมการเรียนรู้ รวบรวม นักเรียนสามารถแสดงพฤติกรรมการเรียนรู้ที่เป็นผลมาจากการมีความรู้ความเข้าใจตาม เกณฑ์ มีการวัดประเมินผลก่อนเรียน ระหว่างเรียนและเมื่อสิ้นสุดการเรียน มีหลักฐานที่เป็นรูปธรรม ชัดเจน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัย อุมารี นาสมตอง (2559, น. 72-74) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนา กิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์ เรื่อง การประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงไทยสากล กลุ่มสาระ การเรียนรู้ศิลปะ สำหรับนักเรียนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 พบว่า 1นักเรียนมีความสามารถด้าน ทักษะปฏิบัตินาฏศิลป์เรื่องการประดิษฐ์ทำรำประกอบเพลงไทยสากล มีคะแนนเฉลี่ยร้อยละ 87.67

5.2.4 จากการศึกษาความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อกิจกรรมการเรียนรู้ทักษะปฏิบัติ นาฏศิลป์ ตามแนวคิดของแอโรว์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.25$, S.D. = 0.08) ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดกระบวนการเรียนรู้ โดยใช้แผนการจัดการเรียนรู้ที่พัฒนา ทักษะนาฏศิลป์ ตามแนวคิดของแอโรว์ เป็นการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่ทำให้ผู้เรียนรู้สึกทำท่ายใน การเรียน มีโอกาสแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมมือกัน นักเรียนได้ร่วมกันศึกษาและฝึกปฏิบัติกิจกรรม มี ความสนุกสนาน มีทักษะทางนาฏศิลป์เพิ่มขึ้น ได้พัฒนาตนเองตามศักยภาพ และผู้วิจัยได้สร้าง แผนการจัดการเรียนรู้ โดยคำนึงถึงหลักสำคัญในการสร้างองค์ประกอบและขั้นตอน โดยยึดหลักการ และทฤษฎีที่ตอบสนองความสนใจ และความต้องการของผู้เรียน ผู้เรียนสามารถศึกษาและฝึกปฏิบัติ กิจกรรมอย่างหลากหลาย สามารถค้นพบและสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง มีเนื้อหาเหมาะสม ง่ายและยากเกินไป เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการประเมินผลงานของตนเองและผู้อื่น ซึ่งเป็นผลทำให้นักเรียนแสดงความคิดเห็นว่าต้องการและชอบการเรียนนาฏศิลป์ ซึ่งสอดคล้องกับ งานวิจัยของ กนกภรณ์ เวียงคำ (2559, น. 89-90) ที่ทำการวิจัยเรื่อง การพัฒนากิจกรรมการเรียนรู้ เรื่อง เรือมกะลาสำราญ กลุ่มสาระการเรียนรู้ศิลปะ (นาฏศิลป์) สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 พบว่า การที่จะพัฒนาทักษะทางนาฏศิลป์ได้ดีนั้น นักเรียนควรมีทักษะพื้นฐานทางนาฏศิลป์ที่ดีด้วย โดยครูควรปูพื้นฐานด้านทักษะทางนาฏศิลป์ เช่น ฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่ารำให้คล่อง ก่อนที่ จะเรียนเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการวิจัย

5.3.1.1 การจัดการกระบวนการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบปฏิบัติ ครูควรจัดกิจกรรมให้นักเรียนฝึกคิดและปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ ใช้กิจกรรมอย่างหลากหลาย ใช้คำถามปลายเปิดกระตุ้นให้นักเรียนฝึกคิด ส่งเสริมการตอบคำถามหรือแสดงออกที่หลากหลาย แปลก ใหม่ และให้การเสริมแรงเมื่อนักเรียนทำได้ดี

5.3.1.2 การที่จะพัฒนาทักษะทางนาฏศิลป์ได้ดีนั้น นักเรียนควรมีทักษะพื้นฐานทางนาฏศิลป์ที่ดีด้วย โดยครูควรปูพื้นฐานด้านทักษะทางนาฏศิลป์ เช่น ฝึกปฏิบัตินาฏยศัพท์และภาษาท่าทำให้คล่อง ก่อนที่จะเรียนเรื่องอื่น ๆ ต่อไป

5.3.1.3 ครูควรจัดกิจกรรมและบรรยากาศในชั้นเรียน ให้เหมาะสมและคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล เพื่อนักเรียนจะได้พัฒนาตนเองเต็มตามศักยภาพ

5.3.1.4 ควรนำกระบวนการและกิจกรรมการเรียนรู้ที่เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ โดยใช้โดยวิธีการสอนแบบปฏิบัติ ไปใช้จัดการกระบวนการเรียนรู้อย่างกว้างขวางในทุกกลุ่มสาระ และปรับปรุงกิจกรรมการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับระดับชั้น เพื่อพัฒนาทักษะทางนาฏศิลป์ให้ดีขึ้น

5.3.2 ข้อเสนอแนะทั่วไป

5.3.2.1 ควรทำการศึกษาโดยใช้กระบวนการเรียนรู้โดยวิธีการสอนแบบทักษะปฏิบัติในรูปแบบอื่น ๆ เช่น ทักษะปฏิบัติประกอบวิดีโอทัศน์ เป็นต้น

5.3.2.2 ควรมีการเปรียบเทียบกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้ทักษะปฏิบัติ กับวิธีการสอนหรือเทคนิคการสอนตามรูปแบบต่าง ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นต่อไป

5.3.2.3 ควรมีการศึกษาคุณลักษณะอันพึงประสงค์ที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน เช่น รักในความเป็นไทย ความรับผิดชอบ ใฝ่เรียนรู้ เป็นต้น